

โครงการจัดแสดงนิทรรศการพิเศษ

เนื่องในโอกาสครบ ๑๐๐ ปี วันประสูติของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ชื่อโครงการ : โครงการจัดแสดงนิทรรศการพิเศษ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

กึ่งการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระราชโอรสองค์สุดท้ายในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ประสูติ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๑๑ มีนาคม ๒๔๖๖ ทรงกับวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๖๖ เสด็จเสด็จถึงฉนวนราชสมบัติสืบต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ขณะมีพระชนมายุ ๓๒ พรรษา ใ้ได้รับพระปรีชาญาณว่า "สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก มหันทเคชนดิถรรณราชินิตี เพทยปรัยมหาราช-รวิวังศ์ วลัมภิตพงศพีระกบัตร บรมรัตนราชินิกโรคม จากุรัตบรมมหาจักรพรรดิราชสังกาศปรมินทรธรรมิกมหา-ราชาธิราช บรมนาถบพิตร พระปกเกล้าเจ้ากรุงสยาม "

ตลอดระยะเวลาแห่งการเสด็จขึ้นครองราชย์ นอกจากจะเอาพระทัยใส่ในกิจการต่าง ๆ ของบ้านเมืองเป็นอย่างดียิ่งแล้ว พระองค์ยังได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการบำรุงรักษาไว้ถึงวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนการส่งเสริมศิลปวิทยาการต่าง ๆ เป็นต้นว่าการดนตรีและนาฏศิลป์ จนกระทั่งปรากฏว่าวงดนตรีสากลในในพระราชสำนักครั้งนั้น มีฝีมือยอดเยี่ยมยิ่งกว่ายุคสมัยใดในอดีต ในส่วนของการอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมก็ทรงถือเอาเป็นพระธุระสนับสนุนด้วยการพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือในการบูรณะซ่อมแซมตึกเช่น พระวิหารพระสุวรรณคารามซึ่งโปรดเกล้า ฯ ให้บูรณะปฏิสังขรณ์ และให้พระยาอนุศาสน์จิตรกร (จันทร์ จิตรกร) เขียนภาพภายในขึ้นใหม่ นอกจากนี้การบูรณะปฏิสังขรณ์ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อเฉลิมฉลอง ๑๕๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งถือเป็นการอนุรักษ์ปฏิสังขรณ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ครั้งสำคัญ ครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ก็เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระองค์

สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ นั้นนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นอย่างยิ่ง ในการที่ไ้ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ราชบัณฑิตยสภา ยกบริเวณหมู่พระวิมานทั้งหมด รวมทั้งที่ดินซึ่งใช้เป็นโรงละครแห่งชาติและโรงเรียนนาฏศิลป์ ให้เป็นสถานที่จัดแสดงและปรับปรุง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร พร้อมทั้งโปรด ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติขึ้น เมื่อ ปี พุทธศักราช ๒๔๖๘ และได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ในปีเดียวกัน ซึ่งนับได้ว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่องาน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และถือเป็นรากฐานของกิจการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สืบมาจนกระทั่งปัจจุบัน

ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยและคหิวิหิรภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร จึงเห็นควรจะได้มีการจัดแสดงนิทรรศการพิเศษในหัวข้อเรื่อง " พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กับลัทธิพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ " ขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวในวโรกาส ครบ ๑๐๐ ปี วันประสูติในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวโรกาส ครบ ๑๐๐ ปี วันประสูติ ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๖
๒. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริม และการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม
๓. เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ ในฐานะที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อ กิจกรรมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. การจัดแสดงแล้วเสร็จจะมีผู้เข้าชมนิทรรศการไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน ตลอดระยะเวลาการจัดนิทรรศการ ๒ เดือน ในระหว่างวันที่ ๘ พ.ย. ถึง ๓๑ ธ.ค. ๓๖

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. ผู้เข้านิทรรศการ จะได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ ในแง่มุมต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบทางศิลปกรรมที่สร้างขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว อย่างลุ่มลึกยิ่งขึ้น
๒. พระเกียรติคุณ ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จะได้รับการเผยแพร่ออกไปอย่างกว้างขวาง

วิธีดำเนินงาน / กิจกรรม

๑. ชั้นเตรียมการ
 - ๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย หน.๘๖๖. เป็นประธาน ฯ นายสมชาย ๕ นครพนม ภัณฑารักษ์ ๑ เป็นรองประธาน ฯ ภัณฑารักษ์ฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการ นายกฤษญา พิณเสรี ภัณฑารักษ์ ๔ เป็นกรรมการและเลขานุการ นางสาวเมธินี จิระวัฒนา ภัณฑารักษ์ ๓ เป็นกรรมการและช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการทางวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบการศึกษาคุณค่าของผลงานทางวิชาการ คัดเลือก ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ จัดทำคำบรรยาย เตรียมการและควบคุมดูแลการจัดแสดงนิทรรศการให้ตรงตาม ผลงานทางวิชาการ โดยประสานงานร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

๑.๒ จัดทำเค้าโครงและแนวทางการจัดแสดงนิทรรศการ รวมทั้งจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานเสนอต่อที่ประชุม ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือน มิ.ย. ๓๕

๒. ชั้นดำเนินงาน

๒.๑ คนควารวบรวมผลงานทางวิชาการ และกำหนดเนื้อหาการจัดแสดงในรายละเอียด

๒.๒ คัดเลือกศิลปวัตถุ-โบราณวัตถุและวัตถุพิพิธภัณฑ์อื่น ๆ ที่ประกอบการจัดแสดงนิทรรศการ จัดทำบัญชี แยกประเภท หมวดหมู่

๒.๓ ออกแบบการจัดแสดงโดยร่วมมือประสานงานกับฝ่ายเทคนิคและศิลปกรรมอย่างใกล้ชิด

๒.๔ ลงมือจัดแสดงนิทรรศการ ทั้งนี้ให้คำนึงถึง เรื่องของความสวยงามควบคู่ไปกับการนำเสนอ ผลงานทางวิชาการอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

มิ.ย. ก.ค. ส.ค. ก.ย. ต.ค. พ.ย. ธ.ค.

๑. คนควารวบรวมข้อมูล	_____		
๒. คัดเลือกวัตถุ ทำทะเบียน	_____		
๓. ออกแบบการจัดแสดง	_____		
๔. ลงมือจัดแสดง		_____	
๕. เปิดนิทรรศการ			_____

งบประมาณ / ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายตลอดโครงการ จำนวนเงิน 250,000 บาท (งบประมาณ ปี 2536
จำนวน 150,000 บาท งบประมาณปี 2537 จำนวน 100,000 บาท)

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน ลักษณะการใช้จ่ายเงิน	จำนวนเงิน	คำชี้แจงตามลักษณะหมวด
ก. ค่าใช้จ่าย (ปีงบประมาณ 2536) - ค่าวัสดุ	150,000	- ค่าวัสดุงานช่าง 125,000 บาท 1. วัสดุและอุปกรณ์เครื่องเขียน - กระดาษโปสเตอร์ - กระดาษเทา-ขาว - กระดาษโปสเตอร์ - โฟมเนื้อละเอียด , ฟูโฟม - เทปชนิดโต , เทปใหม่ , เทปเชื้อ - ใบมีดคัตเตอร์ - สีสเปรย์ , กาวสเปรย์ - เลดเตอร์เพรส - ฯลฯ 2. วัสดุและอุปกรณ์ติดตั้ง - ไม้ยาง ขนาด $1\frac{1}{2}$ " X 3" , 1" X 2" , 1" X 1" - คิวไม้สัก - ตะปู , กระจาดทราย - หลาสติกใส , หลาสติกสี ขนาดหนา 3 ม.ม. , 6 ม.ม. - ฯลฯ

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน ลักษณะการใช้จ่ายเงิน	จำนวนเงิน	คำชี้แจงตามลักษณะหมวด
<p>ข. ค่าใช้จ่ายขั้นปฏิบัติงาน (ปีงบประมาณ 2537)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าวัสดุ 50,000 - ค่าตอบแทน 46,000 		<p>3. สีสื่อและอุปกรณ์ทำสี กาว น้ำมัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สีส่น้ำพลาสติก - สีส่น้ำมัน - น้ำมันย้อมสีไม้ , แลคเกอร์ , น้ำมันสีโอ๊ค - ทินเนอร์ , น้ำมันสน - กาวลาเท็กซ์ , กาวยาง - ยิปซัม - แปรงทาสี , ลูกกลิ้งทาสี , ถาดใส่สี - ฯลฯ <p>- ค่าวัสดุถ่ายภาพ 20,000 บาท</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าฟิล์มสี 15 ม้วน ค่าล้างอัด 2. ค่าฟิล์มสไลด์ 10 ม้วน ค่าล้างและจัดทำกรอบสไลด์ 3. ค่าเบตเตอร์ , ถ่านแพนเชอ 4. ค่าอัดขยายภาพขนาด 10" X 12" และ 16" X 20" <p>- ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าถ่ายเอกสาร 5,000 บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าวัสดุงานช่าง (วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพิ่มเติม) - ค่าอาหารทำอาหารนอกเวลา (20คน/15 วัน/100บาท) (20 คน/4วัน/200 บาท)

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน ลักษณะการใช้เงิน	จำนวนเงิน	คำชี้แจงตามลักษณะหมวด
ก. ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด (ปีงบประมาณ 2537) - ค่าใช้สอย	4,000	- ค่าอาหารว่าง เครื่องดื่ม ค่าจัดดอกไม้- ประดับ
รวมเงินงบประมาณ	250,000	

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองพิธีกรรมสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

การประเมินผลโครงการ

๑. จากจำนวนผู้เข้าชมพิธีกรรมที่ตรงตามเป้าหมายของโครงการ
๒. จากจำนวนเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ได้รับการเผยแพร่ ออกสู่สาธารณชน
๓. จากการแสดงความคิดเห็นทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ความรู้ความเข้าใจในพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ ในแง่มุมต่าง ๆ ของสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ตลอดจนรูปแบบทางศิลปกรรม ที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นตลอดรัชสมัยของพระองค์
๒. ความซาบซึ้งและความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย